

G HMP

Galerie hlavního
města Prahy

TVOŘÍME ROZMANITĚ PODLE UMĚLECKÝCH DĚL ZE SBÍREK GHMP

výtvarné úkoly na doma / edukační online list
k vybraným dílům ze sbírek Galerie hlavního města Prahy

Připravili jsme pro Tebe sérii čtyř výtvarných zadání, která se mohou stát inspirací pro Tvou vlastní tvorbu. Díky nim budeš mít příležitost blíže se seznámit se čtyřmi umělci, jejichž díla jsou součástí umělecké sbírky Galerie hlavního města Prahy. Každý z autorů je jedinečný a jedinečným způsobem také přistupoval ke své tvorbě.

OBRAZ JAKO SKICA

INSPIRACE DÍLEM:

Antonín Slavíček, *Letná v dešti*, 1905

Významnou součástí odkazu malíře Antonína Slavíčka je velká kolekce drobných **skic**, tedy načrtnutých obrázků krajín. Galerie hlavního města Prahy vlastní vynikající ukázkou této části Slavíčkovy tvorby, obraz *Letná v dešti*. Slavíček díla malých rozměrů, malovaná na **překližkové destičky**, vytvářel také během podzimních a zimních dešťů, které mohl pozorovat v okolí svého ateliéru na pražské Letné. Obrazy z Prahy vznikly hlavně v letech 1905 a 1906. Tedy před více než sto lety.

SLOVNÍČEK:

- **skica** = předběžná kresba nebo malba, prvotní náčrt, původní náčrtek nějakého uměleckého nápadu nebo rychlý lehký záznam viděného
- **překližkové destičky** = desky malých rozměrů, vyrobené ze tří nebo více vrstev loupaných nebo krájených dřevěných dýh, jednotlivé dýhy jsou na sebe lepeny křížem

ZADÁNÍ ÚKOLU NA DOMA:

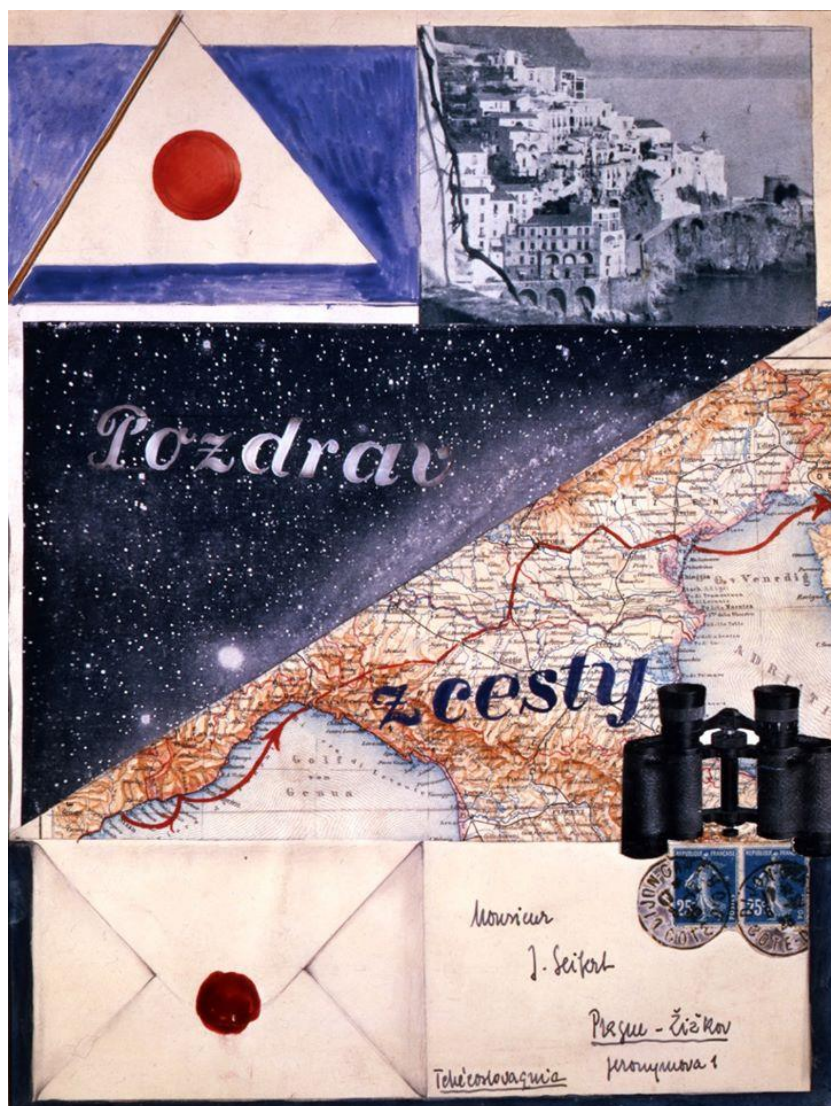
- Prohlédni si, jak je tento obraz namalován. Umělec ho vytvořil pomocí rychlých tahů štětcem a bez propracovaných detailů. Jedná se totiž o malířskou skicu. Umělci často tvořili skici – rychle načrtnuté kresby nebo malby, takové prvotní náčrty – které jim později v ateliéru pomáhaly při pečlivé malbě obrazu. Zachycovali tak lidské postavy, zvířata, rostliny, domy nebo předměty.
- Vyber si doma námět (výhled z okna, několik předmětů nebo někoho z rodiny), který nakreslíš nebo namaluješ jako rychlou skicu (během 5-10 minut). Na papír můžeš kreslit tužkou, pastelkami nebo malovat vodovkami.

K VLASTNÍ TVORBĚ BUDEŠ POTŘEBOVAT:

- papír A4 nebo A3
- tužky
- nebo pastelky
- nebo vodovky a štětce

POZDRAV Z CEST

INSPIRACE DÍLEM:

Karel Teige, Pozdrav z cesty, 1923

Umělec Karel Teige (1900–1951) vytvářel **obrazové básně**, kterými se zabývala celá řada osobností napříč uměleckými profesemi. Ve sbírce kresby **GHMP** najdeme i toto dílo s názvem *Pozdrav z cesty*. Jedná se o „turistickou báseň“, jak Teige tuto **výtvarnou reflexi** nazval, je oslavou cest do vzdálených exotických končin. Romantiku cestování v básni připomíná **obrazová mozaika** složená z papírových fragmentů mapy, hvězdného nebe, dopisní obálky, pohlednice, dalekohledu a japonské vlajky. Jedná se o výtvarnou techniku **koláže**, která je ještě domalovaná a dopsaná.

SLOVNÍČEK:

- **obrazové básně** = básně, které nejsou vytvářené pouze textem, ale i vlepenými a dokreslenými obrázky
- **GHMP** = zkrácený název pro Galerii hlavního města Prahy
- **výtvarná reflexe** = výtvarné vyjádření zkušenosti, zážitku
- **obrazová mozaika** = obraz, který je rozdělený do menších částí, které mohou být tvořeny různým materiálem a technikou
- **koláž** = výtvarná technika (podle francouzského „collage“, tj. lepení), při které se na zvolený podklad (např. papír) lepí jiný materiál, většinou vystřižený nebo vytržený (např. kousky z novin nebo časopisů)

ZADÁNÍ ÚKOLU NA DOMA:

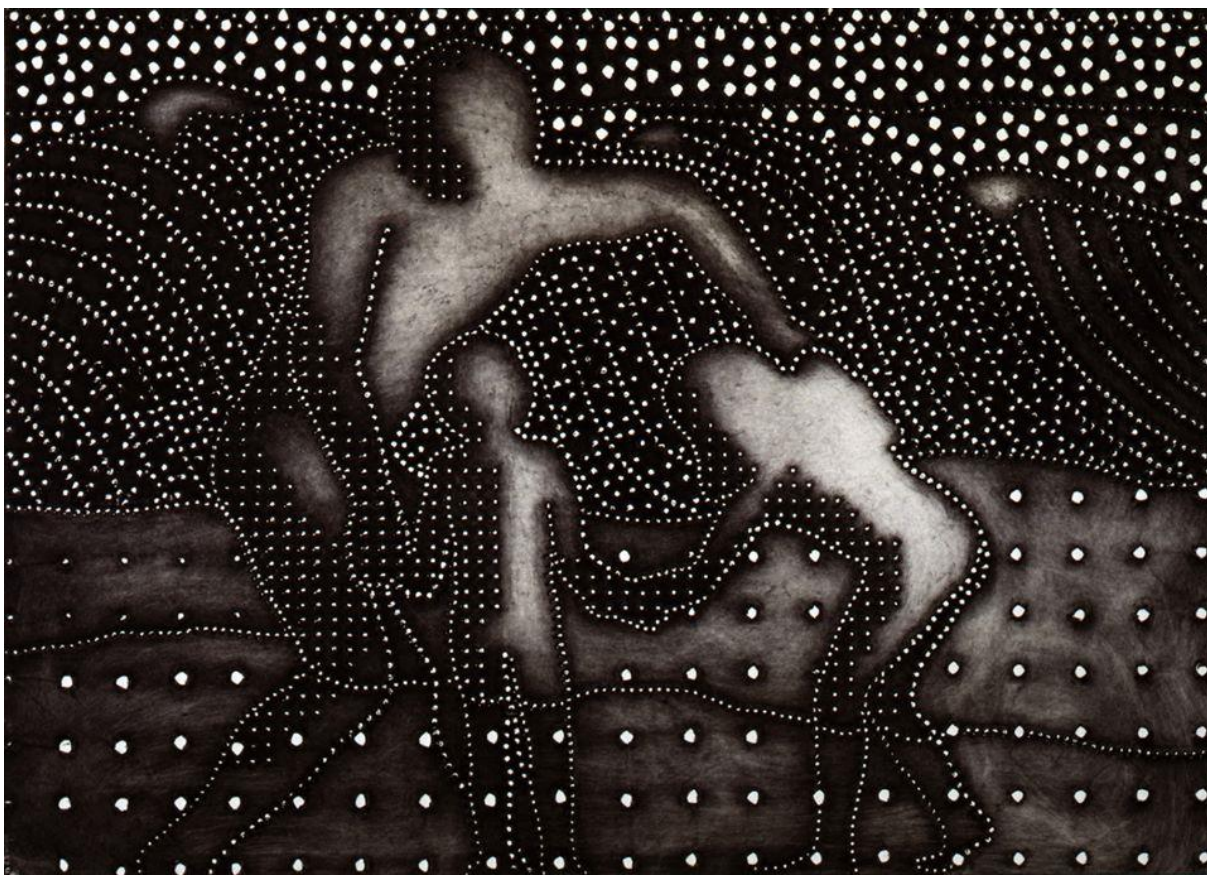
- Prohlédni si obrázek, poznáš, co je na něm nakreslené, namalované, napsané, a co nalepené? Víš, jak se tomu říká, když se do obrázku vlepují výstřižky? Ano, je to koláž. Tato koláž se jmenuje *Pozdrav z cest*.
- Představ si, že jsi na nějakém výletu a vzpomínáš na kamaráda, kamarádku nebo třeba rodiče a chceš jim vytvořit jedinečný obrázek, který by jim tvůj výlet přiblížil. Můžeš tedy kreslit, psát a vlepovat výstřižky.
- Podívej se doma, určitě najdeš nějaké již nepotřebné časopisy, noviny, letáky, vstupenky atd., ze kterých budeš moci vystřihovat to, co Tě zaujme a bude se do Tvoje koláže hodit. Do obrázku můžeš i psát, kreslit a malovat. Jedná se tedy o kombinovanou techniku.

K VLASTNÍ TVORBĚ BUDEŠ POTŘEBOVAT:

- papír A4 nebo A3
- nůžky
- lepidlo
- tužky
- pastelky nebo fixy – můžeš i kombinovat
- pokud chceš, použij i vodovky a štětce

DĚROVANÝ OBRAZ

INSPIRACE DÍLEM:

Alena Kučerová, Větší vlna, 1969

Když Alena Kučerová (1935) v roce 1963 vytvořila v kovové matici první **perforované body**, rázem učinila z následného **grafického otisku** neobvyklou výtvarnou formu, kterou posunula do oblasti **experimentu**, a perforovaný bod otevřel v její tvorbě novou prostorovou dimenzi. Alena Kučerová byla tehdy také jednou z prvních, kdo si uvědomili aktuálnost návratu zobrazení lidské figury, a v **siluetách** proražených bodů zachycovala obraz člověka. Zobrazovala ho v těch nejbanálnějších každodenních situacích, při koupání, při hře na pláži nebo v přírodě atd.

SLOVNÍČEK:

- **perforované body** = proděravěné body, drobné otvory v ploše
- **grafický otisk** = vytištěný, obtisknutý tvar z plochy, kdy se otisknou vyvýšená místa
- **experiment** = pokus, neobvyklý přístup nebo technika
- **silueta** = obrys postavy nebo předmětu

ZADÁNÍ ÚKOLU NA DOMA:

- Prohlédni si obrázek, poznáš, co je na něm vyobrazeno? A jak je to vytvořeno? Vidíme tam tři lidské postavy a v pozadí mořské vlny. Jako bychom se dívali na pláž. Může nám to připomenout třeba i fotografii z dovolené u moře.
- Umělkyně použila kovovou desku, do které prorazila otvory. Potom desku potřela barvou a otiskla na papír. My budeme tvořit podobně, ale s jinými materiály.
- Vezmi si papír a tužku. Promysli si, co na papír nakreslíš (postavu, zvíře, věc, atd.), nebo jestli napíšeš třeba nějaké slovo. Inspirovat se můžeš běžnými situacemi, které doma často zažíváme (společná večeře, práce u počítače, sledování televize, vaření jídla atd.). Na papír si pak svůj nápad lehce předkresli tužkou pomocí linky, na které si udělej tečky v rozestupech přibližně 1 cm.
- Když to budeš mít hotové, tak použij ořezanou špičku tužky a papír v místech, kde jsou nakreslené tečky, propíchni. Jako podložku použij něco měkkého – třeba polystyrenovou desku nebo poskládanou tmavou látku.
- Až budeš mít všechny tečky propíchané, otoč papír a prohlédni si svůj výtvar. Můžeš zavřít oči a zkusit si svoje dílo prozkoumat hmatem prstů, je to podobné, jako když nevidomí čtou slepecké písmo.

K VLASTNÍ TVORBĚ BUDEŠ POTŘEBOVAT:

- papír A4 nebo A3
- tužku
- ořezávatko na tužky
- měkkou podložku pod papír

SCI-FI STAVBA

INSPIRACE DÍLEM:

Jaroslav Róna, *Kostel*, 2008

Dílo *Kostel* (2008) od sochaře Jaroslava Róny, v jehož podobě se mísí prvky připomínající tradiční křesťanský kostel s technickými tvary, se řadí ke skupině **industriálních** plastik z posledních let (*Továrna*, 2017, *Archiv*, 2017 a *Ministerstvo*, 2016), jež charakterizuje zaměření na **absurditu** světa. Zároveň však tato práce navazuje na Rónova díla z devadesátých let, nevelké plastiky vázané k městům a místům, inspirované stavbami labyrintů, pevností a různých **rituálních staveb**, které má **GHMP** také ve svých sbírkách.

SLOVNÍČEK:

- **industriální** = připomínající průmyslové tvary např. továrny a výrobní technické stroje
- **absurdita** = nevhodný, nesmyslný, rozporující zdravému rozumu
- **rituální stavby** = stavby určené pro náboženské a společenské obřady (např. mše v kostele)
- **GHMP** = zkrácený název pro Galerii hlavního města Prahy

ZADÁNÍ ÚKOLU NA DOMA:

- Co Ti stavba na fotografii připomíná? Působí jako budova z nějakého sci-fi filmu. Připomíná kostel a zároveň nějakou tajemnou továrnu.
- Zkus doma najít předměty zajímavých tvarů (např. lahev, hračku, krabičky atd.), ze kterých by šla vytvořit a sestavit Tvoje vlastní fantazijní stavba.
- Následně svůj výtvar vyfoť (pomocí fotoaparátu, mobilního telefonu nebo tabletu).

K VLASTNÍ TVORBĚ BUDEŠ POTŘEBOVAT:

- předměty, které najdeš doma
- fotoaparát, mobilní telefon nebo tablet

Na závěr Ti chceme popřát, aby se Ti při tvorbě dařilo a aby Ti přinesla radost. Pokud budou mít Tví sourozenci, rodiče nebo prarodiče také chuť tvořit, určitě se mohou přidat. Úkoly jsou vhodné nejen pro děti, ale i pro všechny ostatní věkové kategorie.

Když se budeš chtít o svá díla podělit, můžeš je vyfotit a poslat mailem na adresu: edukace@ghmp.cz. Budeme z nich mít v Galerii hlavního města Prahy velkou radost.

Jako doprovodný edukační materiál vytvořilo **Edukační oddělení GHMP**